

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
Факультет управління та економіки
Кафедра філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення кафедри філософії, соціально-гуманітарних
наук та фізичного виховання
«10» січня 2023 року,
протокол № 6.

Завідувач кафедри,
доктор філософських наук, професор

_____
Леонід ВИГОВСЬКИЙ
«10» січня 2023 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ДІАЛЕКТИКА ЯК СВИТОГЛЯДНА ОСНОВА
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»
для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні
здобувачів ступеня доктора філософії
зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за денною, заочною формами навчання

РОЗРОБНИК

Завідувач кафедри філософії, соціально-
гуманітарних наук та фізичного виховання,
доктор філософських наук, професор

_____
Леонід ВИГОВСЬКИЙ
«05» січня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка

_____
Тетяна ТЕРЕЩЕНКО
«13» січня 2023 року

Освітньо-наукова програма
«Доктор філософії з публічного управління та адміністрування»
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
<https://univer.km.ua/pro-universytet/fakultety/fakultet-publichnoho-upravlinnya>)

Назва навчальної дисципліни	ДІАЛЕКТИКА ЯК СВИТОГЛЯДНА ОСНОВА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Викладач	Лекції, консультації, залік: Виговський Леонід Антонович, доктор філософських наук, професор Семінарські заняття, консультації: Виговський Леонід Антонович, доктор філософських наук, професор
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: l_vyhovskyi@univer.km.ua ORCID: https://orcid.org/0000-0002-8281-5347 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=Dox2NHAAAAAJ
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «_____»: _____. Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, вул. Проскурівська 57, ауд. 217: Виговський Леонід Антонович: понеділок з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно з затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності
	ЗК 1. Здатність застосовувати системний підхід, науковий світогляд для проведення наукових досліджень, абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обґрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію. ЗК 4. Здатність до самокритики та самонавчання, удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні, ініціативність. ЗК 7. Здатність застосовувати різноманітні методи під час проведення власного наукового дослідження.
Результати навчання	Фахові компетентності (ФК)
	ФК 12. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати.
	РН 1. Знати наукові концепції та теорії, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування. РН 8. Глибоко розуміти загальні принципи та методи публічного управління та адміністрування, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у професійній сфері та у викладацькій практиці.

Місце дисципліни в логічній схемі	Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й. Вивчення дисципліни базується на знаннях таких навчальних дисциплін: <i>ОК 1 «Філософія науки»</i> . Навчальні дисципліни, які вивчаються паралельно: <i>ВК 17 «Методика роботи з науковою інформацією»</i> , <i>ВК 21 «Методика проведення соціологічних досліджень»</i> , <i>ВК 23 «Теорія аргументації»</i> .			
Обсяг навчальної дисципліни	3,0 кредити ЄКТС / 90 годин, у тому числі самостійної роботи – 76 годин, лекційних – 8 годин, семінарських – 6 годин.			
Форма навчання	Денна, заочна.			
Мова викладання	Українська.			
Формат вивчення навчальної дисципліни	Офлайн/онлайн: семінарські заняття, залік. Онлайн/офлайн: лекції, консультації. Для осіб з особливими освітніми потребами розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів (ДФН / ЗФН)
	2/0/19	Місце діалектики в структурі знання	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 2,5 / 1,25 СРС – 5 / 10
	2/2/19	Діалектика як вчення про розвиток	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 2,5 / 1,25 Семінарське заняття – 5 СРС – 5 / 10
	2/2/19	Діалектика як метод пізнання	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 2,5 / 1,25 Семінарське заняття – 5 СРС – 5 / 10
	2/2/19	Діалектика як світоглядно-методологічна концепція наукових досліджень	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 2,5 / 1,25 Семінарське заняття – 5 СРС – 5 / 10
Рекомендовані Інтернет-джерела для самостійної роботи	https://zakon.rada.gov.ua/		Інформаційно-пошукова система «Законодавство України»	
	http://mon.gov.ua		Веб-сайт Міністерства освіти і науки України	
	http://disser.com.ua/		База даних дисертацій та авторефератів	
	http://www.irbis-nbuv.gov.ua/		База даних Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського	

	https://nrfu.org.ua/	Веб-сайт Національного фонду досліджень України
	https://www.scopus.com	Наукометрична база даних Scopus
	http://uincit.uran.ua/	Система наукометричного моніторингу суб'єктів наукової діяльності України
	https://www.webofscience.com	Наукометрична база даних Web of Science
	http://www.freefullpdf.com/	База даних наукових публікацій
	https://www.base-search.net/	Bielefeld Academic Search Engine пошукова система академічних веб-ресурсів
	https://doaj.org/	Онлайн-каталог високоякісних журналів з відкритим доступом
	https://www.lib.umich.edu/	Бібліотека Мічиганського університету
	https://www.worldcat.org/search	Бібліотечний каталог, який допомагає знаходити бібліотечні матеріали в Інтернеті
Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Босенко В.А. Диалектика как теория развития. Киев: Думка, 1966. С. 133–151. 2. Босенко В.А. Общая теория развития. Киев: Думка, 2001. С. 160–182. 3. Злотина М.Л. Развитие как мировоззренческая проблема. Киев: Вища школа, 1974. 30 с. 4. Злотина М.Л. Диалектические законы развития как мировоззренческие принципы творческой деятельности. <i>Практика, познание, мировоззрение</i>. Киев: Наукова думка, 1980. С. 223–239. 5. Категории диалектики, их развитие и функции. Киев: Наукова думка. 1980. 130 с. 6. Лисий В. Діалектика і методи наукового пізнання. <i>Вісник Львівського нац. універ. ім. І. Франка. Серія «Філософія»</i>. 2010. Вип. 13. С. 20–28. 7. Сепетий Д. П. Діалектика versus метафізика: переоцінка дилеми. <i>Філософська думка</i>. 2006. № 4. С. 56–75. 8. Шевчук Р. Ще раз про діалектичний метод у правознавстві. <i>Філософія права</i>. 2016. № 11. С. 216–219. 	
Методи навчання та форми поточного контролю	<p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Діалектика як світоглядна основа наукових досліджень» (розміщені у Google класі «Діалектика як світоглядна основа наукових досліджень» та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)).</p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - традиційний усний виклад змісту теми; - слайдова презентація матеріалу; - дискусійне обговорення проблемних питань. <p>На семінарських та практичних заняттях застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дискусійні обговорення проблемних питань; - вирішення ситуаційних завдань, кейсів; - повідомлення про виконання самостійної роботи. <p>Поточний контроль знань аспірантів з навчальної дисципліни проводиться у формі усного або письмового (у тому числі тестового) опитування на семінарських заняттях, бліц-опитування щодо засвоєння матеріалу лекцій.</p>	

<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введене в дію з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20) (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>Перескладання лекції: виконання завдання за темою пропущеної лекції.</p> <p>Перескладання семінарських занять: виконання завдань, розміщених за кожною темою у Google класі «Діалектика як світоглядна основа наукових досліджень».</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Діалектика як світоглядна основа наукових досліджень» (у Google класі «Діалектика як світоглядна основа наукових досліджень» та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php).</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введеним в дію наказом від 28 серпня 2020 року № 312/20 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
<p>Порядок отримання додаткових балів</p>	<p>Здобувач може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною.</p>
<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://univer.km.ua/pro-universytet/akademichna-dobrochesnist-ta-etyka).</p>
<p>Політика врегулювання конфліктів</p>	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (https://www.univer.km.ua/sites/default/files/Вакант%20пос/Акад%20добро ч/Etichniy_kodeks.pdf).</p>
<p>Зворотній зв'язок</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Під час аудиторних занять, консультацій. 2. За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті.